

1) інформацію про автора (авторів) скарги (прізвище, ім'я, по батькові; дата і місце народження, стать, родинний стан, тощо); 2) інформацію про Державу-учасницю, проти якої подано скаргу; 3) інформацію про характер порушень (дата, місце, стаття Конвенції, що була порушена); 4) інформацію про вжиті скаржником заходи з вичерпання внутрішніх засобів правового захисту; 5) перелік доданих документів. Офіційних строків для подання скарги не існує, проте доцільно представити скаргу якомога скоріше.

Якщо скарга відповідає формальним вимогам, вона приймається до розгляду. Після цього скарга надсилається державі, проти якої її подано. Держава протягом 6 місяців може представити свої аргументи проти скарги. Потім Комітет розглядає скаргу по суті, беручи до уваги подану скаржником і державою інформацію. Якщо Комітет вважає, що порушення мало місце, він може зобов'язати державу: 1) виплатити компенсацію, відшкодувати шкоду, поновити у правах; 2) вжити заходи з припинення порушення; 3) запропонувати державі внести зміни до законодавства з метою усунення дискримінаційних норм; 4) вжити заходи з попередження аналогічних порушень у майбутньому.

Завдяки Конвенції та механізму захисту прав жінок через Комітет можна звести до мінімуму дискримінацію жінок в суспільстві і ліквідувати її на законодавчому рівні, забезпечити гендерну рівність і реальне дотримання основних прав і свобод в даній сфері.

М.С. Фатеев

*Сумська філія Відкритого міжнародного університету
розвитку людини "Україна"*

МІЖНАРОДНИЙ ТЕРОРИЗМ ТА ПРАВА ЛЮДИНИ

Надзвичайна жорстокість та масштабність, яких набрав сучасний тероризм, ставить проблему відповідальності за цей міжнародний злочин до ряду найактуальніших проблем міжнародного права, оскільки діючі механізми відповідальності у цій сфері міжнародних правовідносин за своєю низькою ефективністю не в змозі впливати на загрозливу ескалацію тероризму в усьому світі.

Тероризм – суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей.

Міжнародний тероризм – здійснювані у світовому чи регіональному масштабі терористичними організаціями, угрупованнями, у тому

числі за підтримки державних органів окремих держав, з метою досягнення певних цілей суспільно небезпечні насильницькі діяння, пов'язані з викраденням, захопленням, вбивством ні в чому не винних людей чи загрозою їх життю і здоров'ю, зруйнуванням чи загрозою зруйнування важливих народногосподарських об'єктів, систем життєзабезпечення, комунікацій, застосуванням чи загрозою застосування ядерної, хімічної, біологічної та іншої зброї масового ураження.

Аналізуючи історичні факти, можна виділити ряд міжнародно-правових документів, норми яких безпосередньо порушуються або норми яких закріплюють різні акти терору як злочин:

- Конвенція проти транснаціональної організованої злочинності;
- Міжнародна конвенція по боротьбі з бомбовим тероризмом;
- Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства;
- Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних судів;
- Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників;
- Конвенція про злочин і покарання злочинів проти осіб, що користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів;
- чотири Женевські Конвенції від 12 серпня 1949 р. і два Додаткових протоколи до них;
- різні міжнародно-правові документи, що регулюють статус дипломатичних осіб, статус іноземних громадян, апатридів, біпатридів, а також інші міжнародно-правові документи, що містять у собі норми, що регулюють статус яких-небудь осіб, міжнародних гуманітарних організацій і т.д.

Основним об'єктом тероризму є, як відомо, суспільна безпека.

Терористичні акції можуть торкати політичну й економічну систему, основи державного ладу й безпеки держави, нормальне функціонування органів влади, заподіяти шкода життя й здоров'ю окремих осіб або здоров'ю населення, суспільній моральності, а в ряді випадків – і відносинам, що забезпечують міжнародну безпеку.

Необхідність системи відповідальності за тероризм обумовлюється тим, що терористичний “зміст” набирає все більше число неправомірних діянь, удосконалюються напрацьовані сучасною цивілізацією засоби та можливості, які можна віднести до терористичного арсеналу. Нарешті, терористичного змісту набирає найрізноманітніша гама людських відносин, в тому числі й на глобальному рівні.

Використання принципу пріоритету міжнародного права над національним дозволить включити дані норми в карні закони окремих країн. Тільки організованість у боротьбі з новою погрозою ХХІ століття, координованість дій дозволить ефективно боротися з тероризмом у різних його проявах.

Література

1. Антипенко В.Ф. Борьба с современным терроризмом. Международно-правовые подходы. – К., 2002.
2. Решетов Ю.А. Борьба с международными преступлениями против мира и безопасности. – М., 1983.
3. Ежегодник Комиссии международного права. – 1976. – Т. II (часть вторая).
4. Колосов Ю.М. Ответственность государств. – М., 1975.
5. Бассиони Ш. Борьба с международным терроризмом: Борьба с международным терроризмом: некоторые предложения // Международный обзор уголовной политики. – 1987. – № 37.
6. Блищенко И.П., Фисенко И.В. Международный уголовный суд. – М., 1998.

М.С. Чикалова

Українська академія банківської справи НБУ

ЕВТАНАЗІЯ: ПРАВОВИЙ ТА ЕТИЧНИЙ АСПЕКТИ

В українській Конституції, як і в багатьох інших, закріплюється невід’ємне право кожної людини на життя. У мене виникло питання: якщо є право на життя, то чому немає права на смерть?

На цьому фоні особливо актуальною постає проблема евтаназії – “легкої смерті” (від грецького *eu* – легкий, *thanatos* – смерть). Цей термін був визначений у “Декларації про евтаназію” від 5 травня 1980 р. “Евтаназія – це дія чи бездіяльність, яка сама по своїй суті чи умисно призводить до смерті, що має мету усунення болі та страждань”.

У 1996 р. Нідерланди стали першою у світі країною, що легалізувала евтаназію. Добровільна евтаназія дозволена в Японії, проте зустрічається доволі рідко. У 2001 р. евтаназія була узаконена у Бельгії. Пасивна евтаназія не вважається злочином у Швеції і Фінляндії. У більшості ж держав світу евтаназія або не передбачена законом, або заборонена ним, як це, наприклад, зроблено у Великобританії, Російській Федерації та Україні. А Парламентська Асамблея Ради Європи (ПАРЄ) прийняла резолюцію щодо евтаназії, виступивши категорично проти навмисного припинення будь-чийого життя. Проте законодавство багатьох країн не забороняє важкохворому відмовлятися від лікарської допомоги, унаслідок чого він помирає від прогресуючої хвороби.

Питання щодо легалізації евтаназії тривалий час дискутується у спеціалізованій літературі і знаходить як противників, так і прибічників даного способу припинення життя людини. Противники евтаназії на свою користь приводять ряд наступних аргументів.

По-перше, з релігійної точки зору, християнство сповідує принцип, що життя – є дар Божий і лише Бог може дати та забрати життя. Підсилює дану тезу також і релігійна заборона, яка віднайшла своє місце в одній із десяти біблійних заповідей – “не вбий”. По-друге, закрі-